

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre . 1 fnt 25 kr. = 2 kor. 50 fl
Félévre . . . 2 . 50 . = 5 . - .
Évesre . . . 5 . - . = 10 . - .

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr. = 14 fillér.

Egyes példányok Groszmann J. antiquar üz-
etében, Falkenstein Soma dohánytözsdejé-
ben, Nagy Lajos, Groszmann J., Gubás F. és
Hesz Jenő fűszerkereskedésében kaphatók.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-utca 76. szám

(Vithen-ház.)

Íde küldendők a lap szellemi részé-
re illető közlemények, valamint az előfi-
zetési díjak, hirdetések, nyitltterek és
reklamációk.

Hirdetéseket felvesz és rendkívüli
olcsó áron közöl a kiadóhivatal és
Wesselényi és Gedeon könyvnyomdáját

POLITIKAI, TÁRSADALMI KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP.

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

A függetlenségi pártok
egyesüléséhez.

Bizonyítani nem szükséges, hogy ha a függetlenségi és 48-as pártok gyűlölködése, egyenetlenkedése és egymás ellen való küzdelme tovább folynék, rendkívül érzékeny hátrányokat éreznének azon törekvések, a melyeknek megvalósítását a haza függetlenségének kivívására nézve mind a két párt maga elé tűzte.

Bizonyos, hogy a függetlenségi érzelmi polgárok az a folytonos belviszály oly nagy mértékben kedvetleníti el, hogy a jövő képviselőválasztásoknál nem gyarapodásra, hanem inkább apadásra lehet kilátásunk.

Nyilvánvaló, hogy egymással hadilábon állva bent a képviselőházban, kint a nemzet és a külföld előtt is nagyon sokat veszünk el a függetlenségi párt tekintélyéből, hatásából, erejéből, amelyek teljes épsége nélkül pedig nemcsak végleges győzelmet, de egyes diadalmas csatát sem nyerhetünk meg.

Természetes tehát, hogy mindaz, aki nemcsak szívből, hanem szívből hiva a függetlenségi elveknek, melegen óhajtja, hogy ezen áldatlan állapotokat mielőbb a béke, jó barátság és egyetértés váltsák fel.

Ezért hallunk mai napság annyit beszélni az egyesülésről, Ezért kell e kérdéssel nekünk is mentől többször és mentől behatóbban foglalkozni.

Az egyesülés könnyű és nehéz is lehet egyaránt. Attól függ, hogy mit értünk alatta, s attól, hogy csupán a jelenre gondolunk-e, avagy figyelembe vesszük-e a jövőt is s már előre ki akarjuk-e zárni azt, hogy rövid időn újra felüsse fejét a viszálykodás?

Abban a könnyű egyesülésben, amely pusztán a jelenre gondolva, ugyszólván csak tetszetős színpadi jelenet lenne, elveinkre nézve nemcsak hasznát nem látunk, hanem egyenesen kárt. Mert az ilyen egyesülés nem volna állandó. Ujabb összeveszés és újabb szétválás pedig még sokkal veszedelmesebb hatása lenne, mint a jelenlegi állapot fennmaradása.

Nagyon csalódik, aki a szétválást és egyesülést olyannak képzei, mint mikor jó barátok bor mellett összezördülnek, azután bor mellett megint kibékülnek. Ilyen bankettszerű kibékülés őszinte és alapos soha nem lehetne a két párt között s hasznos gyümölcsöket soha nem teremne.

Nem tartjuk lehetségesnek az egyesülés keresztülvihetőségét országos pártgyűlés által sem. Hogy állítuánk ilyet össze? Ha mindaz résztvehet, aki csak akar, akkor azon indul meg a küzdelem, hogy egyik vagy másik iránylat legyen többségben s domináljon. Ha pedig küldöttekből állana az országos pártgyűlés, vajjon kik választanák a küldötteket ott, ahol pártunk nincs szervezve? Pedig ilyen sajnálatos helyzetben van a kerületek túlnyomó nagy része.

A szólásszabadságot nem lehetne e gyűlésen korlátozni. Teljes szólásszabadság mellett akkor, midőn az ellenünk való lapok előre igyekeznének elkéseríteni a hangulatot, heves jelenetek, összetűzések alig volnának elkerülhetők, ami által a szakadás még mélyebbé válhatna.

De azzal sem szolgáljuk az egyesülés

ügyét, ha akár a vezérek, akár a káplárok, akár a közkatonák beszélünk ellene vagy mellette, akár választók, akár hírlapírók előtt, akár pedig irunk róla kenetteljesen jámbor óhajtasóktól áradozó cikkeket.

Az egyesülés nehéz feladat, de egyáltalában nem lehetetlen. Csak a módját kell eltalálni s ahhoz jóakarattal és erélylyel ragaszkodni. Ehhez a módhoz van néhány szavunk s ajánljuk azokat megszívlelésre.

A harcoló felek között a békekötést rendszerint fegyverszünet szokta megelőzni. Köves-sük mi is ezt a szokást, Addig is, míg az egyesülés létrejöhessen, határozza el mind a két párt tagjaira kötelezően, hogy:

A két párt tagjai egymást ne bántsák, kellemetlenül ne bírálják sem a képviselőházban, sem a kerületekben, a sajtóban, sem sehol.

Midőn ez megtörtént, nyomban fel a munkára, hogy az egyesülést előkészítsük és végrehajtsuk akként, hogy az üdvös és maradó legyen. Ezt pedig nem nyájas és jámbor beszédekkel, nem bankettekkel lehet elérni, hanem közös küzdelemmel.

Mindenki tudja, hogy a függetlenségi és 48-as párt mindig akkor volt legegységesebb, leginkább összetartó, tehát legerősebb, midőn erős küzdelmet folytatott. Emlékezhetik mindenki, hogy a véderő- és közigazgatási viták alatt milyen példás egyetértés uralkodott. Elnémultak a viszálykodások, a torzsalkodások s a neheztelesekről is megfélekeztek e párt tagjai. Ezek az idők voltak azok, amely alatt a párt rendkívül sokat nyert ugy erkölcsi súly tekintetében, mint a párthivek szaporodásában.

Azon kell hát lennünk, hogy nagyszabású harcot indítsunk elveink érdekében, hogy a küzdelemben egymásra utalva újra fölismertjük egymás jó tulajdonságait s elfeledjük a való és vélt sérelmeket. Erős a meggyőződésünk, hogy ez a közös harc az egyedüli módja az állandó és őszinte egyesülésnek.

És még csak keresni sem kell az időszertű kérdést, amely körül fel lehet és fel kell csatorba állítani minden függetlenségi érzelmi polgárt, sőt azokat is, akik ezen kérdésekben velünk éreznek s bennünket segíteni hajlandók.

Itt van a nyakunkon az Ausztriával való kiegyezés sürgős kérdése. A hányad (kvóta) meghatározása, az önálló bank, az önálló vámterület mind életbevágó kérdések, amelyek miként való megoldása tekintetében hajszálnyi eltérés sincs a függetlenségi pártiránylatok között.

Indítsunk tehát nagy, országos mozgalmat, hogy ezen kérdések elveinknek megfelelően oldassanak meg. Kezdjük meg a hadjáratot már most a képviselőházban a költségvetés tárgyalásakor. Folytassuk, amikor alkalom nyílik reá. Sőt csináljuk reá az alkalmat is.

Tartsunk kerületeinkben s a vidéki központokon, sőt mindenütt a hová betehetjük lábunkat, népgyűléseket, amelyeken világosítsuk fel a népet a közösügyes kiegyezés ártalmas voltáról s hívjuk fel a küzdelemre az önálló bank és önálló vámterület mellett.

Más körülmények között is kötelességünk volna ez, annyival is inkább, mert Ausztriában veszedelmesen fegyverkeznek már ellenünk, hogy a kiegyezési harcra a mi kárunkra dőljön el. Mennyivel inkább kötelességünk e harcot megkezdeni akkor, amidőn ez által szinte észrevétlenül elérjük a függetlenségi pártok őszinte és állandó egyesülését!

Régi igazság: Minden Demosthenesnél szébben beszél a tett . . .

Egy képviselő.

— Zelenka Pál főrendiházi tagsága. A főrendiház igazoló bizottsága legközelebb megtartott ülésében Zelenka Pál ág. ev. püspök ismeretes főrendiházi tagsági ügyében is döntött, mely szerint Zelenka Pál püspököt törölte a főrendek sorából. A bizottságban az a nézet uralkodott, hogy Zelenka Pál püspöknek a debreczeni egyházkerületi közgyűlésben történt lemondása a törvényes s a megszokott formában és módon történt s így főrendi jogának elvesztését is kellett maga után vonnia; kivételes esetet pedig nem képezhetett, dacára annak sem, hogy a folytatólagos miskolci egyházkerületi közgyűlés újlag főpásztori méltóságába megválasztotta. A jelen esetben a lemondás az egyhangú szavazalom provokálása érdekében történt s így pusztán nem bizalmi kérdésnek tekinthető, miután a formai lemondás is megtörtént, holott a kizárólagos bizalmi kérdés felvetéséhez a lemondás sem vált volna szükségessé; de miután ez megtörtént, a főrendiházi tagsági jog is meg kellett, hogy szűnjön alkotmány-szerűleg szabályozott törvényeink szerint. Zelenka Pál püspök utóda a főrendiházban Müller szász püspök lesz, aki a napokban a királyi meghívó levelet is megkapja. — Mi ezt a dolgot nem így fogtuk fel. Mi abbeli nézetünknek adtunk, most is annak adunk kifejezést, hogy a tisza ág. ev. egyházkerület püspöki hivatalában, a jogfolytonosság egy pillanatra sem szakadt meg. A kerület őszi rendes közgyűlését Zelenka Pál püspök nyitotta meg s ugyanazt a gyűlést Zelenka Pál püspök zárta be. Hogy a gyűlés folyamán mi történt, az az egyházkerületnek egészen belső ügye, mely sem a főrendiházra, sem más hatóságra és egyes egyénekre nem tartozik. Ha az egész világ összes fiskálisa állítaná előttünk, hogy Müller szász püspök behívása a törvénynek megfelelő, még akkor sem hinnék el, mert Zelenka Pál most már Karsay lemondása után — ranban legidősebb püspöke a magyarországi ág. ev. egyháznak, a kinek törvényes helye van a főrendiházban. Ezt az igazságot semmiféle fiskális fogásokkal megdönteni nem lehet. Hogy a kormány által befolyásolt főrendiházi igazoló bizottság a napinál fényesebb igazságot is megdöntötte; annak más magyarázata nem lehet, mint az, hogy Bánffy Dezső, miniszterelnök tetszelegni akar az erdélyi szászoknak, hogy azoknak szavazatát majd a képviselőválasztások alkalmával megnyerhesse. Nagyon csúnya játék ez a magyar kormány részéről. De hát mire nem képes ez a mi dicsőséges kormányunk, ha kortéspolitikáról van szó!!!... Elejti a maga hűséges emberét is, csak azért hogy más oldalról még jobban megerősítse a mameluk tábornok. Ugy látszik, hogy a kormánynál nagyobb az öröm a megtérő embereken, mint az igazakon. Sajnos dolog, hogy a főrendiház igazoló bizottságának nézetét az ág. ev. egyház is magáévá tette. Ezt abból lehet következtetni, hogy a most Budapesten

ülésező egyetemes konvent egyházi elnöke nem Zelenka Pál, hanem Baltik Frigyes lett. De hát ezen sem lehet csodálkozni, mert messze elnyulik a kormány keze!

Miskolcz története.

IV.

A város szabadságai s kiváltságleveli az első időszakban.

Folyt.

Hunyadi Mátyás, azon dicső király, ki „Caesar lelkevel alkotá fekete légióját, törte meg a feudum makacs zsarnokait, emelt fényes palotákat, ápolta a fegyverest s tudóst, s nagyszerű kormányza felett Astraea¹⁾ mennyei karján függött az igazság mérlege; és végre midőn élni szűnt, egy nemzet kiáltott fel, meghalt Mátyás király, oda az igazság.²⁾ E fiatal erőteljes király, a mint Komoróczy és Valgatha rablóvezérek kiirtására, kik Vadna s Galgócz várfészkeikből csehrablóikkal egész országot sújtoló pusztításokat tettek, maga személyesen jött le, 1461-ben Kun András főbíróóságában magiátogatta Miskolczot, s a diósgyőri várban mulatása alatt két privilégiumot adott ki: egyik, — melyet második Ulászló is megerősített — a diósgyőri várkapitány számára teendő munkáktól, fuvarozástól; a másik pedig a várkapitány számára minden köből bortól járt egy dénárnak fizetésétől menti fel a miskolcziakat.

Budára visszatértekor ismét adott ki egy privilégiumot (melyet Beatrix királyné 1490-ben, II-ik Ulászló 1495-ben, II-ik Lajos király 1516-ban s 1521-ben, I-ső Ferdinánd 1550-ben, Rudolf 1593-ban; Bocskay István 1605-ben, s végre Bethlen Gábor erdélyi fejedelem 1622-ben megerősített), mely a miskolcziakat minden lehető taxáktól, contributiótól, réven, vámon való fizetéstől felmentette.

1471-ben pedig újlag meglátogatta Miskolczot, s ekkor a lakosok által tett azon panasz következtében, hogy az egyházi férfiak őket a sok idézetéssel igen bosszantják, a diósgyőri várban ismét adott ki egy privilégiumot, melyben az egyházi bíróóságok alól egészen felmenti s csupán világi bíróóság alá veti a miskolcziakat.

1472-ben Budán kelt, s 1503-ban Anna királyné, 1563-ban I-ső Ferdinánd, 1593-ban Rudolf királyok által is megerősített privilégium szerint nem szabad volt Miskolczra máshonnan (p. o. Csátról) bort behozni s eladni a bíró s tanács megegyezése nélkül.

II-ik Ulászló királynak 1492-ben kiadott s 1593-ban Rudolf és 1649-ben II-ik Ferdinánd királyok által megerősített privilégiuma a miskolcziakat minden katonai szállásadástól, élelmezéstől s censustól felmenti.

Az 1503-ban Anna királyné által adott s Rudolf által 1593-ban megerősített privilégium Miskolcz város tanácsának hatalmat adott a gonosztevőket akárhol elfogatni.

Ugyancsak Anna királyné által 1503-ban kiadott s Rudolf által is megerősített privilégiumban, a miskolcziaknak javaikról szabad rendelkezhetési jog engedtetik.

II-ik Ulászló királytól 1509-ben adott s I-ső Ferdinándtól is megújított privilégium által, Miskolcz városa minden jogaiban s szokásaiban megerősített.

II-ik Lajos király által 1519-ben adott s I-ső Leopold által 1700-ban megerősített privilégium, Miskolcz városának pallosjogot ad.

I-ső Ferdinánd 1561-ben kiadott s Rudolf király által megerősített privilégiuma szerint a miskolcziakat sehol másutt, csak Miskolczon lehetett vétéseikért megbírosítani.

I-ső Leopoldnak 1694-ből van egy adománylevele a Mészár-utczában lévő curiáról, (melyen most a városháza van) nemkülönben bizonyos ortvány földekről, mely egyszersmind a malom birtokát is megerősíti. Ugyancsak I-ső Leopold király 1700-ban a városnak némely régi statutumait s jogait erősíti meg.

Ezen kívül is vannak még Miskolcznak több kiváltságleveli, van pártfogó levele a híres Sobieszky János lengyel királytól, pártfogó parancsnok a magyar királytól, pártfogó parancsnok a magyar királyoktól, a város által tett sok hasznos szol-

¹⁾ A régi görögöknél az igazság istenasszonya. ²⁾ Jósika Miklós »Csehek Magyarországon« című regény I-ső kötet Előszavában.

gálatokat megismerő pártfogó levelek a királyi hadvezérektől; de ezeknek egyenkinti ide igtatását jelen munkácskám szűk tere nem engedi.

Es ezen szép kiváltságok közül mily kevésnek van használatában a város! élet nélkül hevernek azok levéltárában!

(Folyt. köv)

H I R E K.

A szüret.

Jó ideje, hogy az első és az adott viszonyokhoz képest, meglehetősen szüretünk van.

Évek óta nem volt nálunk szüret és szüreti hangulat. Egy piczi bogár rettenetes pusztítása tönkretette a szőlőt, a szüretet és vele együtt a vidám szüreti hangulatot. Azóta az októberi szép őszi napok a gyász napjai voltak nálunk és búslakodva, a jövő iránt reményteljesen, gondoltunk vissza a hajdani októberi napokra, a bő és vig szüretre szép napjaira.

Most azonban látjuk, hogy a tudomány és vidékünk népének rendkívüli szorgalma már kezd győzedelmeskedni a veszedelmes ellenség fölött, és ha a kitartás így megmarad s a tudomány vívmányai ilyen arányban továbbra is fokozódva hódítanak tért, hajdani szőlőgazdaságunk nemcsak újra lábra kél, de sokkal okosabb, sokkal intenzívebb és sokkal hasznosabb lesz, mint volt valaha.

Az idej szüret, midőn ezeket erő termést takarítottunk már be, nem pusztán hitet kelt már bennünk a szőlőszet jövőjének feldertelése iránt, hanem meggyőződést erősít és izmosít meg, ama meggyőződést, hogy a veszedelmes ellenséget sikerül legyőznünk és szőlőszetünk fennmaradása biztosítva leend.

Pedig a vész előtti boldog hajdanhoz képest milyen elenyészőleg csekély még a szőlőszettel foglalkozók száma és a beállított szőlők területe. S mégis már látunk némi eredményt. Hát ha majd, a mai eredmény által sarkalva, lelkesítve, azok is, akik eddig vonakodtak az új művelési rendszer követőinek sorába lépni, felbuzdulnak s egész határunkon ismét mindenütt a szőlő fog virulni, milyen óriási s az egész vidékre milyen jólétet árasztó lesz az eredmény?

Ezer meg ezer tudományos felolvasás, a szakcikkek özöne nem képes a mi népünket annyira megnyerni az új szőlőszetnek, mint maga ez a kis szüret. Látva az eredményt, immár hisz, tud, lelkesül, buzdul és bizonyára egész erejével veti magát a jónak bizonyult új rendszer szerinti szőlőművelésnek.

Nagyon, de nagyon kívánjuk, hogy úgy legyen.

— **Személyi hírek.** Báró Vay Béla főrendiházi alelnök, valóságos belső titkos tanácsos, Budapestről, ahol több napig időzött, Alsó-Zsolczára visszautazott. Tegnap délelőtt városunkban időzött; délután pedig a Xifkovich Emil által a Bükkben rendezett nagyvadászaton vett részt. — **Zelenka Pál** ág. ev. püspök szerdán este Budapestre utazott s részt vett az egyetemes konventen. A főpásztor e hét folyamán Budapestben fog tartózkodni. — **Soltész Nagy Kálmán** kir. tanácsos, polgármester szerdán este Budapestre utazott, több városi ügynek elintézése céljából.

— **Békési Gyula** tankerületi főigazgató, a helybeli kir. kath. gimnáziumban f. é. okt. 2. és 3. napjain hivatalos látogatását végezte; okt. 4-én a tanári testület értekezletén úgy az igazgatónak, mint a tanári karnak elismerését fejezte ki a tanításban és a fegyelemben elért szép eredményért, egyszersmind kiltatásba helyezte, hogy a gimnázium a közel jövőben új épületet fog kapni.

— **Újabb fordulat a miskolcz-hámori vasút ügyében.** A kereskedelmi miniszter a napokban küldött leiratában értesítette Borsodmegye törvényhatóságát, hogy előmunkálati engedélyt adott dr. Szabó József ügyvédnek egy a m. kir. államvasutak tiszavidéki állomásától kezdődő Diósgyőrön át Alsó-Hámorig terjedő helyi érdekű villamos vasút kiépítésére. A legérdekesebb ebben az, hogy ugyanezen vonal egy részére (a vasuti állomástól a veres templomig) már régebben dr. Csáthy Szabó István nyert engedélyt, aki a 35 ezer forint szükségelt óvadékot le is tette. Most már az a kérdés: melyik vasút fog hát előbb végig robbogni a város utcáin?

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Péderi Bertalan beregszászi kir. törvényszéki joggyakornokot a miskolcz törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Új távirtdahivatal.** A kereskedelemügyi miniszter a borsod-nyéki postahivatalnál azzal egyesített távirtdahivatalt rendezett be.

— **Ebéd a miniszterelnökénél.** Br. Bánffy Dezső miniszterelnök szombaton ebédet adott, a melyen Horváth Lajos, Hermann Ottó és Ragályi Béla országgyűlési képviselőink is részt vettek.

— **A zsidó pap ünnepi beszéde.** Rosenfeld Mayer az izraelita hitközség főrabijja a zsidók csütörtöki ünnepén nagyszabású beszédet tartott, amely-

ben az egyházpolitikával is foglalkozott. A főpap hatáson s magas szarnyalású szónokiátában a zsidóságot az új törvények iránti tiszteletre figyelmeztette, miután az új korszakot alkotó törvények a zsidóság javára és előnyére is vannak. Általában véve a főpap hazafias szellemű beszéde jó hatást gyakorolt a hívőkre.

— **Az izraelita ó-templom.** A lefolyt izraelita ünnepek teljesen bizonyították, hogy az új és ó imaházak nem elegendők a hívők befogadására s így történt most is, hogy a rendkívüli tetemes számú hívők részére az iskolahelyiségeket kellett ideiglenesen templomokká berendezni. Különösen az ó-templom kicsiny, szűk s immár rozoga is, s semmiképen sem méltó isten szent házának. A hitközség már régebben elhatározta a templom restaurálását s mint értesülünk, a jövő év tavaszán diszes és nagy templommá fogják átalakítani.

— **Fizetésképtelenség.** Kinos feltűnést keltett csütörtökön városunkban az a hír, hogy Frank Albert miskolcz termény és lisztkereskedő fizetésképtelenséget jelentett be a miskolcz kir. törvényszéknél. A fizetésképtelenségre leginkább a Borsodmiskolczai gőzmalom negyvenötezer forintos követelése szolgáltatott okot. Frank Albert passzívái, mint jó forrásból értesülünk, jóval felül haladják a száznegyvenezer forintot; helyi pénzintézeteink közül: a Hitelbank, Takarékegylet és Borsodmegyei Takarékpénztár vannak leginkább érdekelve, amelyeknek közel hatvan ezer frtnyi követelésük van, azonkívül több városi és vidéki pénzintézet és gőzmalom is nagy összeg erejéig érdekelt. A fizetésképtelenség híre csakhamar szárnyra kelt s egyletek, társulatok és klubokban mindenütt csak erről tárgyaltak. A közönség mebotránkozással fogadta a hírt, mert tudvalevő volt, hogy Frank Albert már évek óta penzzavarban volt s dacára ennek folytonosan csinált nagyobb összegű adósságokat. Sokan fogják megérezní Frank Albert fizetésképtelenségét, kivált azok, kik tetemes összegű váltóit rendszeresen gírálták. A fizetésképtelenség által beállott krach további fejleményeit kíváncsi és feszült érdeklődéssel várja a közönség. Csődöt még nem kért lapunk zártáig Frank Albert, s ha kérelmezne is, alig fogja a kir. törvényszék elrendelni, mert semmiféle vagyonnal nem bír.

— **Hol van Guttman Adolf?** Guttman Adolf ki nagymérvű sikkasztása után megszökött s kiről azt híresztelték el rokonai, hogy az „Elba“ hajó elmerülésekor a tengerbe fúlt s fel is ismerték a kitogott holtak közt, a „Rendőri lapok“ október 5-ki száma szerint New-Yorkban van s majd mindennap más utczában lakik s újabb csalásokkal teszi életét regényessé.

— **Az izraelita új népiskola.** A miskolczai izraelita hitközség nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy a modern kor igényeinek teljesen megfelelő diszes és emelettel bíró fiú- és leányiskolát építtet. A hitközség az iskola céljaira 130 ezer forintot szavazott meg, a mely összeg a Jelzálogbanktól lett volna felveendő kölcsönképen. Az új iskola azonban aligha fog rövid idő alatt felépülni, — holott bizony már is kellene, — mert a hitközség nem tudott a kölcsön felvétel ügyében megállapodásra jutni a Jelzálogbankkal, miután ez oly feltételeket szabott, amelyet a hitközség el nem fogadhatott. Dr. Gencsi Samu hitközségi elnök mindazonáltal fáradhatlanul buzgálkodik, hogy az új iskola minél rövidebb idő alatt felépüljön s népnevelés-ügy dicsőségére.

— **Új népiskola.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Debréten állami népiskolát állított fel.

— **Szüreti mulatság.** A miskolcz dal és önképzőkör (vasuti dalkör) mult szombaton este szüreti mulatságot rendezett a „Három rózsá“ szálló disztermében, mely minden tekintetben kitűnően sikerült. A dalkör két műdalát adott elő Rutkay Menyhért karnagy vezetése alatt; melyet a jelenlét nagyszámú közönség zajos éljenzéssel és tapssal jutalmazott. Ezután kezdetét vette a szőlőlopás, mely egész éjfélig vidám hangulatban tartotta a közönséget. A csinos kosztümbe öltözött leányok és ifjak festői látványt nyújtottak. A táncz este 9 órakor vette kezdetét s reggelig tartott. Az első négyest 88 pár tánczolta.

— **Szüreti mulatság.** A miskolcz munkások önképző- és olvasó-egylete holnap este a Seper-szállóban tartja meg szüreti mulatságát, amely tánczcal és nemzetközi világpostával lesz egybekötve.

— **A katonazene.** A közönség körében nem tudják mire vélni, hogy a katonazene augusztus 18-tól nem adott magáról életjelet. Eleintén e hosszú szünetelést a László kir. főherczeg elhunya alkalmából elrendelt gyásznap tulajdonították; de a gyász már régen elmúlt s a katonazene mégis csak szünetel, sem Sepernél, sem a Koronán nem tart zene-estélyeket. Mint értesülünk, a hosszas szünetelés oka abban rejlik, hogy október elsején 17 elsőrangú zenész lépett ki a zenekar kötelékéből s az új zenészek még nem bírnak a kellő képzettséggel és gyakorlattal.

— **A miskolczai közművelődési egylet nagy választmánya,** e hó folyamán ülésezni fog s meg fogja állapítani a téli saison munkarendjét.

— **A párbajozók.** A mult év október hó 22-én történt, hogy Rosenthal Gusztáv cs. kir. tartalékos hadnagy Klein Ödön magánzóval a gyalogsági laktanyában súlyos kardpárbajt vívott, amely-

Klein Ödön súlyos s majdnem halálos sérülésével végződött. A párbajra egy kávéházi összehozalkozás adott okot. A miskolci kir. törvényszék büntető tanácsa csütörtökön tartott büntügyi ülésében vonta felelősségre a párbajozókat. A büntügyi ülésen Ortway Miksa kuriai bíró, törvényszéki elnök elnökölt; szavazó bírák: Hubay Gyula és Szűcs Lajos kir. törvényszéki bírók voltak; a vádhatóságot: Dubay kir. ügyész képviselte. A vádhatározat telolvasása után Rosenthal Gusztáv és Klein Ödön vádoltakat, továbbá: Beck és Wagner főhadnagyokat, dr. Ixel Soma városi tiszti orvost, Czako Samu békebírósi tollnokot, Altman tartalékos hadnagy, ügyvédet, mint tanukat hallgatták ki. Ezután Dubay kir. ügyész tartotta meg vádbeszédét, majd dr. Grosz Viktor ügyvéd, mint Rosenthal Gusztáv védője mondotta el védbeszédjét, mire a kir. törvényszék rövid tanácskozás után meghozta az ítéletet, mely szerint Rosenthal Gusztávot két heti, Klein Ödönt pedig öt napi államfogházra ítélte párosviadal vétsége miatt. Az ítélet azonnal jogerőssé vált.

— **Meghívás.** A borsodmegyei általános tanítóegylet f. é. október 16-án d. e. 9 órakor Miskolcon, az állami polgári iskola helyiségében tartandó évi közgyűlésére az egylet tagjait és a tanítványbarátokat tisztelettel meghívom. Tárgysorozat: 1. Megnyitás. 2. Főjegyzői évi jelentés. 3. Mult évi számadás megvizsgálása. 4. Költségvetés megállapítása. 5. A hangjegy szerinti énektanításról értekeznek Fogarassi Jenő úr. 6. Az iskolai vizsgálatokról felolvasást tart Krausz Simon úr. 7. A népoktatási törvény revíziójától előadást tart Fogarassi Jenő úr. 8. Indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökséghez benyújtandók. Miskolcz, 1895. szeptember 30. *Hidvégi Benő*, egyleti elnök.

— **Kirendelés.** Az egri főegyházmegyei egyházhatóság Sembery Miklóst Miskolczról Árokszállásra, Réthy Kálmánt pedig Árokszállásról Miskolczra küldte ki káplánokul.

— **A szinidény kezdete.** Lapunk multi számában megírtuk, hogy Csóka Sándor szintársulata f. hó 19-én kezdi meg a Bánk-Bán előadásával a szinidvadot. A bemutatott előadást előzőleg a „Haza”, allegorikus képlet kerül bemutatásra, amelyet Vidor Dezső a társulat drámai rendezője állított össze; ekkor fogja a társulat zenekara előadni Simándi József karnagy vezetése alatt a „Hunyadi nyitányt.” A Bánk-Bán előadásában Gertrudis királynét: Csókáné Almássy Julia; Melindát: Molnár Rózsika; Bánk-Bánt: Baghy Gyula; Ottót: Csizsér Kálmán; Tiborcot: Breznay Geiza személyesítik. Vasárnap f. hó 20-án Felhő Klári népszínmű kerül színre a czimszerepben Posfai Ellával; hétfőn f. hó 21-én a Nebántsvirág operettet adják, amelyben Denisét Káldy Mariska ifju operette-énekesnő játssza; kedden f. hó 22-én vigjáték-előadás leend; a felvonások között Zádor Sufál Julia a fenomenális hangu opera és operette-énekesnő opera-áriákat és népdalokat fog énekelni; szerdán f. hó 23-án Hentallerné Pauli Mariska ünnepeit primadonna első fellépéssel a Szegény Jonathán operette kerül színre, amelyben a jeles művésznő Mollyt fogja játszani.

— **A Szini-Tokár gyilkosság.** Semmiféle nevezetesebb fordulat nem állott be a Szini-Tokár féle rablógyilkosság ügyében. A fogva lévő Kálniczki László, akit neje a kettős rablógyilkosság elkövetésével vádolt orvosi vizsgálat alatt van; naponta dr. Lang Bódog és dr. Sassy János elmebeli állapotát vizsgálják s míg ez az orvosi megfigyelés befejeztet nem nyer, addig a vizsgálat további menete is szünetel. Birói körökben különben az a nézet uralkodik, hogy a felkavart ügyben semmiféle eredmény el nem lesz érhető, miután, mint tudva is van, Kálniczki elmazavarodott s így felelősségre sem lenne vonható.

— **Elfogott szédelő.** A miskolci közkorházban a napokban Krutivó László nevű egrénél dr. Wilhelm szabadkai orvos nevére készített okmány-pecsétet és bizonyítványokat találtak. Kiderült, hogy úgy a bizonyítvány, mint a pecsét hamis, miután az illető szabadkai orvos nem is Wilhelm, hanem Wilhelm. A szédelőt, ki a hamasításokkal családokat követett el, a rendőrség letartóztatta.

— **Szüreti vakáció.** A miskolci ev. ref. főgymnáziumban és a felsőbb leánynevelő intézetben a szüreti vakáció hétfőn veszi kezdetét s a jövő hétfőig bezárólag tart.

— **Bosszúálló gyermek.** Varga Károlyné nevű parasztasszony tegnap reggel pajkoskodása miatt megverte a Széchenyi-utcán Jóska nevű 6 éves gyermekét, aki erre feldühödött s egy, a keze-ügyébe akadt jó darab kövel úgy fejen vágta édes anyját, hogy menten elborítá vér tejét, arcját.

— **Vesztett kutya.** Senyéről írják lapunknak, hogy ottan a napokban vesztett kutya rémítette a falu népét. A vesztett eb több ebet megmárt.

— **Gyöngyvirag-crème** a legjobb arc- és kézborfnomító, kapható kizárólag Szabó Béla droguériájában Miskolcon.

— **Vivmányok a hírlapírás terén.** Pár év előtt még senki se hitte volna el azt a csodás fejlődést, a mit a hírszolgálat terén elértünk. Ma már csaknem szárnyat öltöttek az események. A telefon és távírda idegszájai át és átszövik az országot. A fő-

varos csaknem együtt él az ország és a külföld nagyobb városával. Minden esemény, ami a világ négy táján történik, a másik percében már tovább van adva. Lehetetlenség, hogy ilyen körülmények közt a hírszolgálat is át ne alakuljon. A vidék művelt közönsége ma már nem elégedhetik meg azzal, hogy csak a déli vagy esteli órákban értesüljön az első nap eseményeiről. A külföld számos nagy napilapja már akként rendezkedett be, hogy a nap folyamán összegyűjti a nap eseményeit és a késő esteli órában kinyomatva, hírlappeldányainak ezreit már éjjel szétküldi az országba. Nálunk egyedül a Magyarország az, mely e modern újítást behozta. Mindaz a mi nappal történik, országgyűlés, más tanácskozások, ülések, tárgyalások, tözsei zárlatok, az országnak és külföldnek összes nevezetesebb eseményei a Magyarországban már mind közölve és feldolgozva vannak. Ugy hogy a vidék művelt közönsége az éjjeli vonatkozással elszállított példányokat már reggel megkaphatja, és reggel az ország távolabb eső részeiben is a Magyarországból már értesülhet mindenről, a mi az országban és külföldön előző nap történt. Az üzletember, politikus, gazda, hivatalnok és közügyek iránt érdeklődő minden más művelt ember nagyon jól tudja, hogy mit jelent az: lépést tartani az eseményekkel, kellő időben szerezni mindenről értesülést, nem várni egy félnapot, sokszor egész napot is, míg a nappali posta nagysokára elhozza a tudósításokat. Az ország közönsége teljesen méltányolja a Magyarország-nak ezt a nagy újítását, erre vall az az általános rokonszenv és elismerés, a melylyel a Magyarország találkozik. A Magyarország kiadóhivatala kívánatra ingyen küld egy hélig mutatványszámokat. Előfizetési ára egy óra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr. Az előfizetések postautalványon a Magyarország kiadóhivatalába: Budapest. Sándor-utca 2. küldendők

Hol van a főtisztelendő úr?

Egy kőporosi atyafi csoszogott be tegnap reggel a városházához. Az udvaron nagy tűnődések között nézegette sorba az egyes hivatalok új tábláit, mindenik táblánál meg-megcsóválta a fejét s akkorákat sóhajtott, hogy az emelet folyosójáról majd lefújta az ácsorgó rendőröket. Egy városi hivatalnok, látva a nagy lelki küzdelmet, megkérdezte tőle:

— Kit keres bácsi?

— Hát csak azt szeretném tudni: hol van a főtisztelendő úr?

— Micsoda főtisztelendő úr?

— Hát az, a ki a mátrikulát csinálja, meg azután esket is itt a városházánál.

A hivatalnok megérte, hogy az anyakönyvvezetői hivatalt keresi s elvezette a Krizsanovszky József szobájába. Emberünk meglátván Krizsanovszky Józsefet, azonnal megfordult s kifelé jövet azt mormogta magában:

— Uhm, hiszen ez csak a — „tiszteletes úr!”

Aztán Pallaghy Béla szobájába vezették, ő sem az volt, a kit az öreg keresett, mert onnan is kijött e szavakkal:

— No, hiszen ez meg csak a — „főtisztelendő úr.” Én a főtisztelendő urat keresem, mert csak az tudja majd kiigazítani az én soromat.

És elvezették a Soltész Nagy Kálmán polgármester szobájába. Mikor az öreg a podestát meglátta, meglegedetten dörmögé:

— No ez már a — „főtisztelendő úr”.

A polgármester anyakönyvvezetőhöz, illő szelid hangon kérdezte az öregtől:

— Mit akar?

— Hát kérem alásan, nagyságos főtisztelendő úr, én csak egy szegény napszámos vagyok, oszt nem tudom, mi módon lehetne kiigazítani az én házassági soromat. Szegény sánta ember is vagyok, mint egy ló, mert írást nem tanultam. Az apám is szegény csizmadia volt.

Meg hosszasan is fejtegette volna az öreg a maga sorját, ha a polgármester közbe nem szól:

— Mondja meg röviden, hogy miért jött ide?

— Hát csak azért gyöttem, hogy megest megházasodjam, mert van egy hites feleségem, hanem most — egy polgári is lehetne...

Erre a szörnyű kívánságra már kijött a békétüresből a polgármester s azt mondta az öregnek:

— Menjen haza, egy szegény sántának — egy feleség is elég.

Keresztelés a városházán.

Fiatal uriember állított tegnap délelőtt az anyakönyvvezető szobájába.

— Tanácsért jövök — szól a fiatal ember.

— Tessék.

— Megnősültem.

— Milyen összefüggésben van az ön házassága e látogatással.

— Uram! Volt ön apa?

— Vagyok.

— Én pedig most leszek. — Ezt jöttem bejelenteni.

— Gratulálók! Egyébbel is szolgálhatok?

— Igen kérem, tessék kitűzni az órát, hogy mikor hozhatjuk el a gyereket megkeresztelni?

— Micsoda? Gyereket? Keresztelni?

— Igen.

— Uram, jegyezze meg, hogy én csak a szüle-

teket vezetem be. Házasságot is kötök, de gyereket nem keresztelvek. Ezt továbbra is a lelkészek végzik.

— De hát kérem, mondja legalább meg, hogy miért nem keresztel? ...

Az anyakönyvvezető kijött a békétüresből és élénken magyarázta meg;

— Uram! keresztényekkel még csak mennék valamire, de mit csinálnék a — zsidógyerekekkel? ...

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Dr. Kontz Miklós.**
Helyettes szerkesztő s lapkiadó: **Ruttkay Menyhért.**

NYILTÉR.)*

MED. UNIV.

Dr. Deutsch József

orvos, sebész, szemész, szülész tudor,

képesített tiszti-orvos.

Lakik.

Nagy-Hunyad-utca 36. sz.

a sárga-fürdővel szemben.

Rendel: d. u. 2—4-ig.

*E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A miskolci kölcsönös önszegélyző hitelszövetkezet működését f. évi szeptember 1-én megkezdte.

A hivatalos órák vasárnaponként d. e. 10—12 óráig, kedden és csütörtökön d. u. 5—7 óráig tartanak.

A törzsbefizetések a tagok részéről a hivatalos órák tartama alatt, a szövetkezet helyiségében Széchenyi-utca 48. sz. a. (Koozféle házban) eszközözlendők.

Törzsbetétek bárki által tetszés szerinti számban jegyezhetők, tagokul nők és kiskorúak is felvétetnek.

Minden törzsbetét után 5 éven át, hetenként egy korona fizetendő.

A beiratási díj törzsbetétenként 1 korona.

A szövetkezeti tagok törzsbetéti befizetésekre, váltóra, kötvényre és zálogokra kölcsönt és előleget nyerhetnek.

Kölcsönökérti megkeresések a hivatalos órák alatt eszközözlendők.

Az igazgatóság nevében:

Dr. Schwarcz József,
jogtanácsos.

Hidvégi Benő,
elnök.

Régi jó hírnevű keztyű-, kötszer- és fűző-gyár

Kálnai Lipót

Miskolcz és Debreczen.

Mindig csakis saját gyártmányú

versenyképes keztyűk

pontos kiszolgálata.

Ajánlja:

Hölgyeknek

a legjobb szabású bécsi és párisi modell kedvelt fűző (Mieder), egyentartók (Geradehalter) nagy rakatárát, ugyszintén jól felszerelt külföldi pipere és illatszereit.

Uraknak

dúsan felszerelt férfi díjat-czikkeit u. m. ing-gallér, kézelő, nyakkendő, harisnya, zsebkendő, nadrágtartó, sétatálcza, esőernyő, ing-gomb, pénztárca stb. czikkekből.

Hygienikus

betegápolási és orthopédiai czikkek, a leghiresebb tanárok előírása szerint. — Dús rakatár. — Czélszerű mérték

Mérték

után készítettnek: keztyűk, fűzők, egyentartók és ezeknek tisztításai és javításai is eszközöltetnek.

KERESTETIK

megvételre

egy 10—12 lóerejű
locomobil.

Érkezhetni:

BEKEFI ANDOR

fűszer- és csemegeüzletében

MISKOLCZON.2069. sz.
tkv. 1895.**Árverési hirdetményi kivonat.**

Az edelényi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Kavalecz András**, rakaczai lakos végrehajtható **Flaskó Ferencz** és neje **Spisák Mária** meszesi lakosok végrehajtást szenvedett elleni 108 frt tökékövetelés és az 1658/895. tk. sz. végzésel csatlakoztatott **Pásztor Jánosné** végrehajtható 50 frt tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyében az edelényi kir. járásbíró hatáskörében levő, Viszló község határában fekvő, a viszlói 6. sz. tjkvben A. I. 1. sor. 7. hrsz. ház, udvar és kertből álló ingatlanra, az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-ának d) pontja alapján 200 frt; ugyanezen számú tjkvben A. I. 2—24. sorsz. ingatlanból **Flaskó Ferencz** és neje **Spisák Mária** illető jutalékaira 542 frt kikiáltási árban az árverés ezennel elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1895. évi november hó 12-ik napján délelőtt 10 órakor** Viszló község házában megtartandó árverésen a kikiáltási ár alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Edelényben, 1895. évi augusztus hó 27. napján.

A kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Juricskay,
kir. albiró.

**A kőbányai
KIRÁLYSÖRFŐZŐ
részvénytársaság**

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sörgyártmányainak előállítását megkezdte és azokat

**Ászok, Király, Márcziusi,
Korona és Bajorsör**

elnevezéssel hordókban és palaczkokban hozza forgalomba.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy cserépkályha-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét felhívni, teljesen új mintájú és szép kivitelű

cserépkályha-készleteimre.

Raktárhelyiség: **Kazinczy-utca, Nagy Zsigmond úr házában**, hol is minden faj és színben teljesen felállítva, bármely időben megtekinthetése a n. é. közönség rendelkezésére áll és azon helyzetben tudom magamat, hogy áram oly előnyök, hogy bármely más gyártmányt felülmul olcsóság tekintetében, valamint minőség- és szép kivitelre.

Dus választék fő-utcai raktáromban valódi **Friedlandi, Meidinger, brassói, nadzagi, dalmái, zóptai, kassai és chisnovizi**

vaskályhákban

fa- és szénfűtésre, gyári áron házhoz szállítva és felállítva.

Valódi Norton-kutakban

nagy raktár és mindennemű **kútalkatrészekben**, kivánatra kútak felállítását is eszközölöm és jóságáért kezességet vállalok.

A szüreti idény beálltával nagy választékú **tűzijáték-készletet** tartok, ugy szobában mint szabadban alkalmazhatókat.

Merkl Gyula

vas- és fegyverkereskedő Miskolcz,

a „Három róza“-szálloda épületében.

Félszázad óta

Arany érem kitünőnek elismert
Pécs, 1888. Dr. SICHULSZKY-féle Erdem érem
Temesvár 189

arczkenőcs és mozdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használtatnak szeplők és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mozdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa-zsappan 25 kr.

Joliessante-Crème

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsá és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. — Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. — Egy nagy doboz ára 80 kr., kisebb doboz 50 kr.

Joliessante-Fogpor

legégszesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzösödésük eltávolítására s megővésére, mely által egyúttal a foghúsra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

Joliessante-zsappan

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilt-zsappan. A bőrt finom és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adtnak. Egy drb 40 kr.

HAI-RESTORER

biztos szer a megőszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt. Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán. Miskolczon: Szabó Béla droguista-üzletében.

Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására hozni, hogy az

Auer gázizzólámpák

raktárát és irodáját

Szentpéteri-kapu 2/a. szám alá helyeztem át, hova a telefon-összeköttetést is bevezetttem.

Az Auer-lámpáknak hetenként egyszeri alapos tisztítását is eszközölöm; lámpánként egy féltre 1 frt díj fizetendő, ezen tisztításhoz külön egy szakértő egyént alkalmaztam.

Ugyanitt egy esinos **2 szobás emeleti lakás** november 1-től kiadó.

A bpesti légszuszítófény részvénytársaság miskolczi képviselője

Barna József.

Városi és utazó

BUNDÁK
nagy választékban.

Mindennemű
javitások
elfogadtatnak.

A téli idényre!!

A közelgő téli időre a n. é. közönség b. figyelmét felhívom a Miskolczon, **Kazinczy-utca 23. sz.** (a Seper-szálloda söresarnokával szemben) lévő dúsan és ujonnan felszerelt

szücsárú-üzletemre.

Raktáron tartok ugyanis mindenféle **vadbőröket** és **szücsárúkat**, u. m. **karmantyúk, sapkák, galériók, városi és utazó-bundákat** stb.

Megrendeléseket mérték után, nemkülönben **átalakításokat** és **javitásokat** jutányosan és gyorsan elkészítek. — Elfogadok azonfelül mindenféle **vadbőrök kikészítését** és **szőnyegnek való elkészítését.**

Teljes tisztelettel

VÖNEKY MIHÁLY, szücszmester

Miskolczon, **Kazinczy-utca 23. sz.**